

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Bw/4 Nr. 20066 /II

Poczta polowa 53 10. maja 1921 r.

PILNE

DO
GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e .

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis wyciągu z raportu Attache Wojsk.P.P.w Bukareszcie za Nr:126 z dnia 25.4.b.r. 1 załącznik:

I Zastępca Szefa Sztabu:

Za zgodność:

KULINSKI m.p.

Generał ppor.

Skorowski
ppor.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

7195 55 dnia 10 V 1921 r.

Wzrost

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

246

Attache Wojskowy
przy Poselstwie Polskiem
w Bukareszcie
L. 126/1921.

Bukareszt, 25. kwietnia 1921r.

T A J N Y

O d p i s .

Do

Naczelnego Dowództwa W.P. Oddział II.

W a r s z a w a .

SYTUACJA OGOLNA: Jak to było do przypuszczenia i jak poprzednio za-
znaczyłem, całe życie polityczne tutejsze popada w długotrwały
stan speczynku świątecznego. Parlament rozpuszczony na święta odroczył
się do 16. maja, prezydent ministrów Averescu pojechał do Mehadii, ~~z~~
Take Ionescu do Wenecji, Argenteianu - na wieś, podobnie jak Valeanu,
Minister Kolei, - jedną słowem - pełne wakacje. Pozostał tylko minister
finansów Titulescu, zastępujący z konieczności w rozmaitych bieżących
kwestjach.

Mimo tego pełnego nastroju wakacyjnego toczą się dalej ponowne pró-
by związania naredeńców transylwanskich z partją narodową Averescu,
która jest poważnie zaniepokojoną ostatnio sygnalizowanym zbliżaniem
się Transylwanczyków do liberałów.

KWESTJE WOJSKOWE: Odnośnie do tut. spraw wojskowych żadnych ważniej-
szych wypadków do zanotowania niema. Projekt budżetowy Titulescu zo-
stał przy wydatkach ministerjum wojny podniesiony o czterdzieści kilka
miljonów lej ze względu na ostateczną zgodę rządu i ministra Titulescu
na podwyżkę pensji oficerskich jako rekompensatę za odebrany dodatek
mobilizacyjny, którą to sprawę w poprzednim raporcie przedstawiłem.

Żołnierze wyznania mojżeszowego uzyskali ogółem urlopy na swoje
święta wielkanocne.

Ponieważ otrzymałem przez uprzejmość ostatnie dane Anglików o or-
ganizacji i stanie armji bolszewickiej, przysłałem je po opracowaniu i
zestawieniu z danymi rumuńskimi najbliższym kurjerem, zmuszony obecnie
do kilku godzin wyekspedjować pocztę.

KWESTJA REGULACJI GRANIC: Potwierdzając odbiór depeszy Nacz. Dow. l.
4546 z dnia 22/4 b.r. pośpieszam zauważyć, że kwestja regulacji granic
według moich informacji przedstawia się następująco: ponieważ w ciągu

rozmów o umowę polityczną polsko-rumuńską Minister Take Ionescu poruszył kwestję regulacji granicy polsko-rum. a mianowicie życzenie rumuńskie przesunięcia jej w cyplu Galicji koło Jałowiczory /południowa odnoga powiatu kosowskiego, źródła Czeremoszu/. Minister Skrzyński podjął z naszej strony żądanie podobnej regulacji, by cała kolej Kołomyja-Heredenka-Zaleszczyki znalazła się w naszym roku. Bliższych szczegółów natomiast nie mogłem uzyskać, tenbardziej, że sprawa nie była omawiana w szczegółach i odłożona do specjalnej konferencji.

Z częstego jednak potrącania o te kwestje z czynnikami rządowymi rumuńskimi można było wywnioskować, że Rumunem chodzi o posiadanie całości lub części cypla galicyjskiego wchodzącego w ich teren, a to ze względu na możliwość eksploatawania lasów w tej partji Karpat się znajdujących, które podobno, możliwe jest dla Rumunów dopiero po przeprowadzonej regulacji granic. Z drugiej strony Rumuni dobrze wiedzą, że jesteśmy dalece interesowani w posiadaniu linii kolejowej Serafince-Stefanówka -Zaleszczyki i że wielokrotnie tę sprawę poruszaliśmy. Wg. mego głębokiego przekonania, przeprowadzenie korektury granic inaczej niż w drodze wzajemnych rekompensat jest niemożliwe i jednostronnie z naszej strony postawiona sprawa jest z góry skazana na przegraną. ponieważ uzyskanie połączenia kolejowego jest dla nas koniecznością ekonomiczną, podczas gdy Rumuni ze swoimi aspiracjami swobodnie mogą czekać. Żaden zresztą rząd rumuński, nawet przy największej życzliwości dla nas, nie zdecyduje się stanąć przed parlamentem z tem, że poprostu chociażby kawałek ziemi rumuńskiej odstąpił państwu innemu, co innego zaś, gdy sprawę przedłoży jako przyjacielską wymianę drobniejszych terytorjów celem wzajemnego udogodnienia sobie linii granicznej.

W najbliższych dniach, o tyle o ile mnie nastroju świątecznego jest to możliwe, postaram się zorientować co do obecnych poglądów rumuńskich na tę kwestję, a w każdym razie zaś pertraktacje z Rumunami ustalone przez nas na 1. maja t. j. w pierwszy dzień ich świąt Wielkanocnych, jak przypuszczam, rozpoczną się dopiero w kilka dni potem.

Za zgodność odpisu:

Górka m. p. major

Jonasz

248

NEW YORK